

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: “Finansman zinciri kırılırsa üretim zinciri de durur”

Bahçivan: “Geçici kredi paketleri sanayicimize nefes aldırır ancak kalıcı çözüm; Türkiye’nin sanayi finansman mimarisini yeniden kurmaktır.”

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, son açıklanan İSO Türkiye İmalat PMI verilerinin, imalat sanayinde yaşanan zayıflamanın geçici bir dalgalanmanın ötesine geçtiğini ve finansman sorunlarının artık üretim zincirinin tamamını etkileyen yapısal bir meseleye dönüştüğünü gösterdiğine dikkat çekti.

Temmuz ayında 47,7 olarak gerçekleşen İSO Türkiye İmalat PMI verisinin, 50 eşik değerinin altında kalmaya devam ettiğini hatırlatan Bahçivan; faaliyet koşullarındaki bozulmanın 28’inci aya ulaştığını, yeni siparişlerin zayıf seyrini koruduğunu, üretim ve istihdamın gerilediğini vurguladı. Bahçivan şu değerlendirmelerde bulundu: “PMI verisindeki sınırlı yükseliş bizi yanıltmamalıdır. Üretim ve istihdam uzun zamandır düşüş trendi gösteriyor. Yeni siparişlerdeki zayıflık devam ediyor. Bu tablo, sanayide yalnızca talep sorunu yaşanmadığını; finansman, işletme sermayesi ve likidite zincirinde de ciddi bir bozulma bulunduğunu açıkça göstermektedir.”

“Finansman yükü ortadan kalkmıyor, KOBİ’ye doğru aktarılıyor”

Türkiye’deki sanayiciler açısından finansman sıkışıklığının artık yalnızca bankadan kredi bulabilme meselesi olarak değerlendirilemeyeceğini belirten Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Kredi mekanizması yeterince çalışmadığında finansman ihtiyacı ortadan kalkmıyor; yalnızca adres değiştiriyor. Büyük alıcıların vadeleri uzuyor, vade farkları üzerinde baskı oluşuyor ve finansman maliyeti tedarik zinciri boyunca aşağıya doğru aktarılıyor. Sonuçta en ağır yükü, pazarlık gücü daha sınırlı olan KOBİ üreticilerimiz ve tedarikçilerimiz taşıyor. Bugün birçok KOBİ’imiz yalnızca üretim yapmakla kalmıyor; müşterisinin finansman ihtiyacını da fiilen üstleniyor. Alacağını geç tahsil ediyor, işletme sermayesi ihtiyacı büyüyor, fakat aynı anda banka kredisine erişimi zorlaşıyor. Sanayicinin görevi müşterisini finanse etmek değil; üretmek, yatırım yapmak, istihdam sağlamak ve ihracat yapmaktır.”

“Mesele programdan vazgeçmek değil, üretim ayağını tamamlamak ve güçlendirmek”

Enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesi, cari açığın kontrol altında tutulması ve makroekonomik istikrarın sağlanmasına yönelik hedefleri son derece önemli bulduklarını ifade eden Bahçivan, geniş ve kontrolsüz bir kredi büyümesi talep etmediklerinin altını çizdi: “Mesele mevcut istikrar programından vazgeçmek değildir. Mesele, programın üretim ve yatırım ayağını kalıcı finansman araçlarıyla tamamlamaktır. Üretime, ihracata, teknolojiye ve verimliliğe yönelen finansmanın; seçici, izlenebilir ve ölçülebilir mekanizmalarla ayrı bir kanala kavuşturulması gerekiyor.”

Bahçivan, dönemsel kredi paketleri, yapılandırmalar ve kampanyaların sanayici açısından değerli olduğunu; ancak bu adımların yapısal sorunu tek başına çözemeyeceğini belirtti: “Geçici destek paketleri sanayicimize nefes aldırır. Ancak kalıcı çözüm, nefes alınacak finansman sistemini yeniden kurmaktır. Banka kredisine aşırı bağımlı mevcut yapı daha dengeli, çeşitli ve dayanıklı bir modele dönüştürülmelidir.”

“Yeni nesil sanayi finansman mimarisi kurulmalı”

Bahçivan, yeni finansman modelinin şu alanlar üzerine inşa edilmesi gerektiğini ifade etti:

- Tedarik zinciri ve ticari alacak finansmanı modellerinin yaygınlaştırılması,
- KOBİ'lere yönelik garanti ve risk paylaşım mekanizmalarının güçlendirilmesi,
- Kalkınma bankacılığı, proje finansmanı ve yatırım kredilerinin büyütülmesi,
- KOBİ'lerin tahvil, fon ve diğer sermaye piyasası araçlarına erişiminin kolaylaştırılması,
- Alternatif finansman araçlarının hukuki ve kurumsal altyapısının geliştirilmesi.

Türk sanayisinin ekonominin lokomotif olma özelliğini, üretme ve toparlanma kapasitesinin hala güçlü olduğunu ifade eden Bahçivan, “Sanayicimizin üretme iradesinde bir eksiklik yoktur. İhtiyaç duyduğu şey, bu iradeyi destekleyen doğru finansman iklimidir” dedi. Bahçivan açıklamasını şu sözlerle tamamladı: “İstanbul Sanayi Odası olarak sorunu yalnızca tarif etmiyor, kalıcı çözümün çerçevesini de ortaya koyuyoruz. Kamu otoritelerimiz, finans kuruluşlarımız ve sermaye piyasası kurumlarımızla birlikte üretim odaklı yeni bir finansman mimarisi kurmaya hazırız. Unutulmamalıdır ki; finansman zinciri kırılırsa üretim zinciri de durur. Üretim zincirinin durması ise yalnızca sanayicinin değil; istihdamın, ihracatın, şehirlerimizin ve Türkiye'nin geleceğinin meselesidir. Sanayiye sahip çıkmak, Türkiye'ye sahip çıkmaktır.”